

ULUSLARARASI MÜZİK BİLİMİ ARAŞTIRMALARI

Editör

Doç. Dr. Erhan ZETEROĞLU

ULUSLARARASI MÜZİK BİLİMİ ARAŞTIRMALARI

Editör

Doç. Dr. Erhan ZETEROĞLU

Yazarlar

Alper ŞAKALAR - Bahar GÜDEK - Doğuhan Eren KARACAN - İsmail ERASLAN
Mehmet EFE - Mehmet KARACA - Sanberk UÇAR - Selda ÇOLAK
Serkan ÇOLAK - Sezin CAN

E-ISBN: 978-625-382-237-8

DOI: 10.54637/vizetek.9786253822378

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap, elektronik (e-kitap) formatında yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Büşra ÇOLAKOĞLU

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Ahmet TUNÇDEMİR

Baskı: Ankara | Mart, 2026

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

ÖN SÖZ

Müzik ve ses, insanlık tarihinin en eski ifade araçlarından biri olmasına rağmen, günümüzde bilimsel araştırmalar, teknoloji ve dijital kültür ile birlikte çok daha karmaşık ve çok disiplinli bir alan hâline gelmiştir. Bu kitap, ses eğitimi, akustik analiz, dijital müzik teknolojileri ve müzik endüstrisindeki dönüşümleri bir araya getirerek hem akademik hem de uygulamalı perspektifler sunmayı amaçlamaktadır.

Kitabın ilk bölümlerinde ses eğitiminin bilimsel temellerine odaklanılmaktadır. Akustik analiz kapsamında formant yapıları, spektral eğim, vibrato ölçümü ve SPL (Sound Pressure Level) gibi parametreler ele alınarak insan sesinin fiziksel ve akustik özellikleri incelenmektedir. Bu ölçümler yalnızca teknik veriler sunmakla kalmamakta; aynı zamanda ses pedagojisi açısından yorumlanarak şan eğitimi, ses sağlığı ve performans kalitesinin geliştirilmesine yönelik önemli çıkarımlar sağlamaktadır.

Eserin bir diğer önemli boyutu, dijital müzik ekosisteminde ortaya çıkan yeni teknolojilerin değerlendirilmesidir. Özellikle yapay zekâ tabanlı uygulamalar, müzik üretimi, analiz, eğitim ve dağıtım süreçlerinde dönüştürücü etkiler yaratmaktadır. Yapay zekâ destekli kompozisyon sistemleri, otomatik ses analizi araçları ve kişiselleştirilmiş öğrenme platformları; müzik pedagojisinin yöntemlerini yeniden şekillendirirken, sanatçılar için yeni yaratım olanakları da sunmaktadır.

Kitapta ayrıca müzik teknolojisinin temel bileşenlerinden biri olan amplifikatörler ve ses güçlendirme sistemleri ele alınmakta; analogdan dijitalle uzanan teknolojik gelişmelerin performans pratiklerine ve sahne akustiğine etkileri tartışılmaktadır. Bununla birlikte, dijital çağın müzik üretimi kadar müzik tüketim biçimlerini de köklü biçimde değiştirdiği gerçeği göz önünde bulundurularak, akış platformları, algoritmik öneri sistemleri ve küresel müzik dolaşımı gibi konular da kapsamlı biçimde incelenmektedir.

Eserde yer alan bir diğer önemli yaklaşım, müziğin yalnızca estetik bir deneyim değil, aynı zamanda biyolojik ve kültürel bir iyileşme aracı olarak değerlendirilmesidir. “Sesten hücreye müzik” yaklaşımı kapsamında müziğin biyokültürel tedavi potansiyeli ele alınmakta; ses titreşimlerinin insan bedeni,

psikolojisi ve toplumsal kültür üzerindeki etkileri disiplinler arası bir perspektifle tartışılmaktadır.

Son olarak, teknolojik ve endüstriyel gelişmelerin müzik endüstrisine yansımaları değerlendirilerek üretim, dağıtım ve telif modellerindeki dönüşümler analiz edilmektedir. Dijitalleşme, küreselleşme ve yapay zekâ destekli sistemler, müzik sektöründe yeni fırsatlar yaratırken aynı zamanda etik, ekonomik ve sanatsal tartışmaları da beraberinde getirmektedir.

Bu kitap; müzikoloji, ses eğitimi, akustik, müzik teknolojileri ve kültürel çalışmalar alanlarında çalışan araştırmacılar, öğrenciler ve uygulayıcılar için disiplinler arası bir kaynak sunmayı hedeflemektedir. Bilimsel bilgi ile sanatsal pratiğin kesişim noktasında yer alan bu çalışmaların, müziğin geleceğini anlamaya ve şekillendirmeye katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Bu eserin ortaya çıkmasında emeği geçen tüm yazarlara, araştırmacılar ve katkı sunan herkese teşekkür eder; kitabın okuyucular için yeni düşünce ufukları açmasını dilerim.

Editör

Doç. Dr. Erhan ZETEROğLU

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

DİJİTAL ÇAĞDA MÜZİK TÜKETİMİ: DERİN BAĞLAR YERİNE HIZLI KEYİF Mİ?1
Bahar GÜDEK

2. BÖLÜM

AMPLİFİKATÖRLER 13
Doğuhan Eren KARACAN

3. BÖLÜM

SESTEN HÜCREYE MÜZİK ve BİYOKÜLTÜREL TEDAVİ 35
İsmail ERASLAN

4. BÖLÜM

MÜZİKOLOJİ ARAŞTIRMALARINDA İLİŞKİSEL YAKLAŞIM VE SOSYAL AĞ
ANALİZİNİN ARAŞTIRMA TASARIMLARINA KATKILARI 55
Mehmet KARACA
Alper ŞAKALAR

5. BÖLÜM

ENDÜSTRİ GELİŞMELERİNİN MÜZİK ENDÜSTRİSİNE YANSIMALARI 69
Sanberk UÇAR
Sezin CAN
Mehmet EFE

6. BÖLÜM

SES EĞİTİMİNDE AKUSTİK ANALİZ: FORMANTLAR, SPEKTRAL EĞİM, VİBRATO
ÖLÇÜMÜ, SPL VE PEDAGOJİK YORUM 93
Selda ÇOLAK

7. BÖLÜM

DİJİTAL MÜZİK EKOSİSTEMİNDE YAPAY ZEKÂ TABANLI UYGULAMALARIN
KULLANIM ALANLARI VE DÖNÜŞTÜRÜCÜ ETKİLERİ115
Serkan ÇOLAK

1. BÖLÜM

DİJİTAL ÇAĞDA MÜZİK TÜKETİMİ: DERİN BAĞLAR YERİNE HIZLI KEYİF Mİ?*

Bahar GÜDEK¹

1. Giriş

Müzik, insanlık tarihi boyunca yalnızca estetik bir ifade biçimi değil, aynı zamanda bireysel ve toplumsal kimliklerin oluşumunda kritik bir unsur olarak varlığını sürdürmüştür. Antik ritüellerden modern konser salonlarına, ilkel vurmali çalgılardan dijital ses işleme teknolojilerine kadar uzanan geniş tarihsel serüvende müzik, toplulukları bir araya getiren, duyguları ifade eden ve kültürel belleği taşıyan bir araç olmuştur (Frith, 1996; Small, 1998). Ancak 21. yüzyılın dijital dönüşümü, müzikle kurulan bu köklü ilişkinin niteliğini kökten değiştirmiştir. Teknolojik altyapıların evrimleşmesiyle birlikte müzik artık “somut” bir ürün olmaktan çıkmış; plak, kaset veya CD gibi maddi formların yerini, bulut tabanlı dijital akış servisleri almıştır. Bu dönüşüm, yalnızca erişim biçimlerini kolaylaştırmakla kalmamış; müziğin toplumsal, estetik ve duygusal işlevlerini de yeniden tanımlamaya başlamıştır (Wikström, 2020).

Uluslararası Fonogram Endüstrisi Federasyonu’nun (IFPI) verilerine göre, küresel müzik endüstrisi dokuz yıl üst üste büyüme göstermiş, özellikle streaming gelirleri milyar dolarları aşan bir hacme ulaşmıştır (IFPI, 2024). Spotify, Apple Music, YouTube Music gibi platformlar aracılığıyla her gün on binlerce yeni şarkı sisteme eklenmekte ve kullanıcıların erişimine açılmaktadır. Bu “sonsuz arşiv” imkânı, tarihsel olarak eşi benzeri görülmemiş bir müzikal bolluk yaratırken aynı zamanda paradoksal bir biçimde müziğin “görünmez” ve “duyulmaz” hale gelmesine yol açmaktadır. Yani, niceliksel olarak daha fazla müziğe erişmemize rağmen, bu bolluk içinde tekil bir şarkıyla kurduğumuz bağ derinlikten yoksun kalabilmektedir (Prior, 2018).

*Bu çalışma 14. Uluslararası Müzik ve Dans Kongresinde (08-11 Ekim 2025, Sharm El-Seyh/Mısır) sözel bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı,
ORCID: 0000-0002-1174-9549